

ZELENI KROG KRŠKO

ZELENI KROG KRŠKO
društvo za kvaliteto mestnega življenja
in ekologijo

Na Resi 1, 8270 Krško
031 733 818
info@zelenikrog.org
www.zelenikrog.org

Pripombe in predlogi na okroglo mizo Varčna raba energije

Klub posavskih študentov je v okviru Posavskega študentskega tedna 2008 v torek, 14.10.2008, v prostorih Fakultete za energetiko v Krškem organiziral okroglo mizo na temo »Varčna raba energije«, na kateri so sodelovali predstavniki GEN energije, Kostaka, Savaprojekta, Termoelektrarne Brestanica, LEAD-a, Fakultete za energetiko in zainteresirane javnosti. Okrogle mize smo se udeležili tudi predstavniki Zelenega kroga Krško.

Po uvodnih predstavitev solarne energije, delovanja toplotne črpalke, varčne hiše podjetja Kostak in pravilnika o učinkoviti rabi energije v stavbah so nekaj vprašanj postavili obiskovalci in kmalu se je razvila živahna izmenjava mnenj.

Takoj je postalo očitno, da govorimo o dveh različnih pristopih do reševanja istega problema. V prihodnosti naj bi primanjkovalo (domače) električne energije in je bo treba čedalje več uvažati. Energetski lobi seveda zagovarja izgradnjo novih elektrarn in povečanje proizvodnje električne energije, ki bi zadostila povečanim potrebam industrije in gospodinjstev, medtem ko »zeleni« zagovarjamo predvsem zmanjšanje porabe. Prvi pristop je odpravljanje posledic, drugi pa odpravljanje vzrokov.

Čeprav je bil naslov okrogle mize Varčna raba energije, se je večinoma razpravljalo o tem, kako nadomestiti večje potrebe po električni energiji, se pravi, o večji porabi energije. Dobili smo vtis, da je bila okrogla miza sklicana predvsem z namenom v javnost posredovati nekaj všečnih dejstev glede izgradnje drugega bloka NEK in skladiščenja jedrskih odpadkov.

Predstavniki GEN energije je namreč v zvezi z drugim blokom NEK razpredal o daljinskem ogrevanju Krškega, Brežic in Novega mesta, omenjal polovične račune za ogrevanje v gospodinjstvih, hkrati je predstavnik Kostaka omenjal novo tehnologijo sežiganja odpadkov na principu plazme, s katero naj bi sod jedrskih odpadkov skrčili na velikost tabletko, obenem pa s takšno predelavo odpadkov tudi zaslužili in proizvajali dodatno električno energijo. Po našem mnenju so to zelo pavšalne in zavajajoče izjave brez zadostnih strokovnih podkrepitev. Postavlja se tudi vprašanje, zakaj daljinsko ogrevanje s toplo vodo iz NEK ni bilo izvedeno že dosedaj.

Ostali predstavniki omizja so govorili predvsem o poslovnih priložnostih, zaslužkih s prodajo električne energije in o samozadostnosti Slovenije na področju električne energije, zelo malo pa o varčni rabi energije, kar naj bi sicer bila osrednja tema te okrogle mize.

V društvu Zeleni krog Krško trdno stojimo za stališčem, da je vzrok za povečano potrebo po električni energiji samo eden, in sicer, neučinkovita in prevelika poraba energije, tako v industriji kot v gospodinjstvih. Ker industrija porabi okrog dve tretjini, gospodinjstva pa preostanek vse porabljene električne energije, je treba večji poudarek dati učinkoviti rabi v industriji, saj bodo tako prihranki največji in najhitrejši. Tu je treba omeniti dejstvo, da nizka cena elektrike za industrijo (slovenska industrija plačuje najcenejšo elektriko v EU!) ne stimulira porabnikov k učinkoviti rabi, obenem pa imajo nekatere panoge velik dobiček (proizvodnja aluminija). Seveda se da veliko prihraniti tudi v gospodinjstvih.

Glede potreb po energiji, bi dosegli veliko že, če bi potrošnja nehala rasti, ker ni nobenih opravičljivih razlogov, da ob nepovečanem številu ljudi, ob vse bolj varčnih aparatih, potrošnja v Sloveniji narašča. Tu je treba dodati še, da varčevanje in racionalna poraba elektrike ne pomenita drastičnega zmanjševanja standarda in življenje ob svečah, kar so pogosti »argumenti« nasprotnikov varčevanja.

V zadnjem času pri zagovornikih gradnje novih jedrskih elektrarn pogosto zasledimo populistične slogane »učinkovita raba energije«, »zeleno energija brez izpustov CO₂«, »poceni energija«, »ni druge rešitve za povečano rabo«, ki se v medijih uporabljajo zelo nekritično in javnost odvrta od dejanskih vzrokov povečane porabe električne energije. Oglejmo si dva enostavna primera:

Primer 1: Nekdo v gospodinjstvu uporablja pralni stroj, kombiniran hladilnik, grelnik vode, štedilnik na plin, navaden TV in računalnik. Vse naprave so stare in energetske potratne, mesečna poraba je **300 kWh**.

Nekdo drug uporablja pralni stroj, pomivalni stroj, sušilni stroj, velik hladilnik, zamrzovalno skrinjo, dva grelnika vode, električni štedilnik, osvežilec zraka, klimo, velik LCD TV, najnovejši računalnik. Vse naprave so nove in energetske maksimalno varčne, mesečna poraba pa je **700 kWh**.

Primer 2: Nekdo se vozi z zastarelim in neučinkovitim avtomobilom prostornine 1300 ccm in porabi **6 litrov** goriva na 100 km.

Nekdo drug se vozi z novim in izredno učinkovitim avtomobilom prostornine 3000 ccm in porabi »samo« **11 litrov** goriva na 100 km.

Podatki so karikirani, a ne daleč od realnosti. Primera zelo dobro nakažeta, katera je prava rešitev za povečano rabo električne energije. Večja energetska učinkovitost je seveda zelo zaželjena, vendar pa je manjša poraba tista, ki lahko edina prispeva k drugačnemu trendu porabe v prihodnosti.

NAJČISTEJŠA ENERGIJA JE TISTA, KI JE NIKOLI NE PORABIMO, NE PA TISTA, KI JO PORABLJAMO NA UČINKOVIT NAČIN.

Ravno zato v Zelenem krogu Krško vztrajamo, da je denar, namenjen za izgradnjo novih elektrarn, bolj smotrno porabiti za **posodobitev proizvodnih naprav**, uvajanje energetske varčnih naprav, izgradnjo varčnih objektov in **predvsem za ozaveščanje ljudi in spreminjanje potrošniških navad**. Pozdravljamo tudi ustanovitev nove agencije LEAD, ki naj bi skrbela za dvig ekološke zavesti, vendar menimo, da bi ta namen s povečanim obsegom dela lahko dosegle že obstoječe inštitucije, denar za delovanje nove agencije pa bi lahko bolj smotrno porabili za konkretne okoljske projekte.

Za sklicano okroglo mizo menimo, da je bila namenjena bolj predstavitvi interesov energetskega lobija, kot pa iskanju rešitev za varčno rabo energije. Pokazalo se je tudi, da so to teme, za katere nista dovolj dve uri, ampak jim je treba nameniti neprimerno več pozornosti in predvsem pritegniti k razpravi širšo javnost. Podobna okrogla miza bi morala biti sklicana vsak mesec in v precej širši zasedbi, torej, poleg predstavnikov energetskega lobija, tudi javni uslužbenci, občani, ekologi, predstavniki industrije, manjših podjetij itn.

In, na koncu še. **Zgledi vlečejo!** Dokler javne ustanove ne bodo zgrajene ali adaptirane po načelu energetske varčne gradnje in dokler javni uslužbenci ne bodo uporabljali javnega prevoza in koles za prihod v službo, je težko pričakovati kaj podobnega od ostalih državljanov.

Krško, 24.10.2008

Zeleni krog Krško